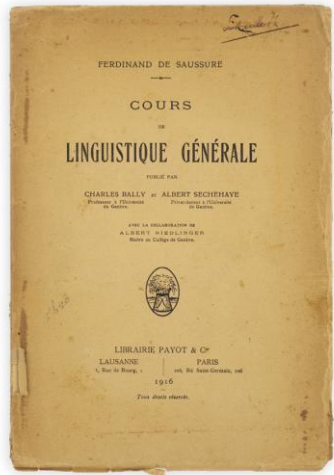

Αντιμετωπίζοντας την ποικιλότητα και την πολυπλοκότητα

1. πρότυπη γλώσσα: ρυθμιστική γλωσσολογία
2. αρχέγονη γλώσσα (μύθος της Βαβέλ)
3. καθολικά της γλώσσας/καθολική γραμματική
4. η γλώσσα ως σύστημα/σύστημα συστημάτων

Ferdinand de Saussure

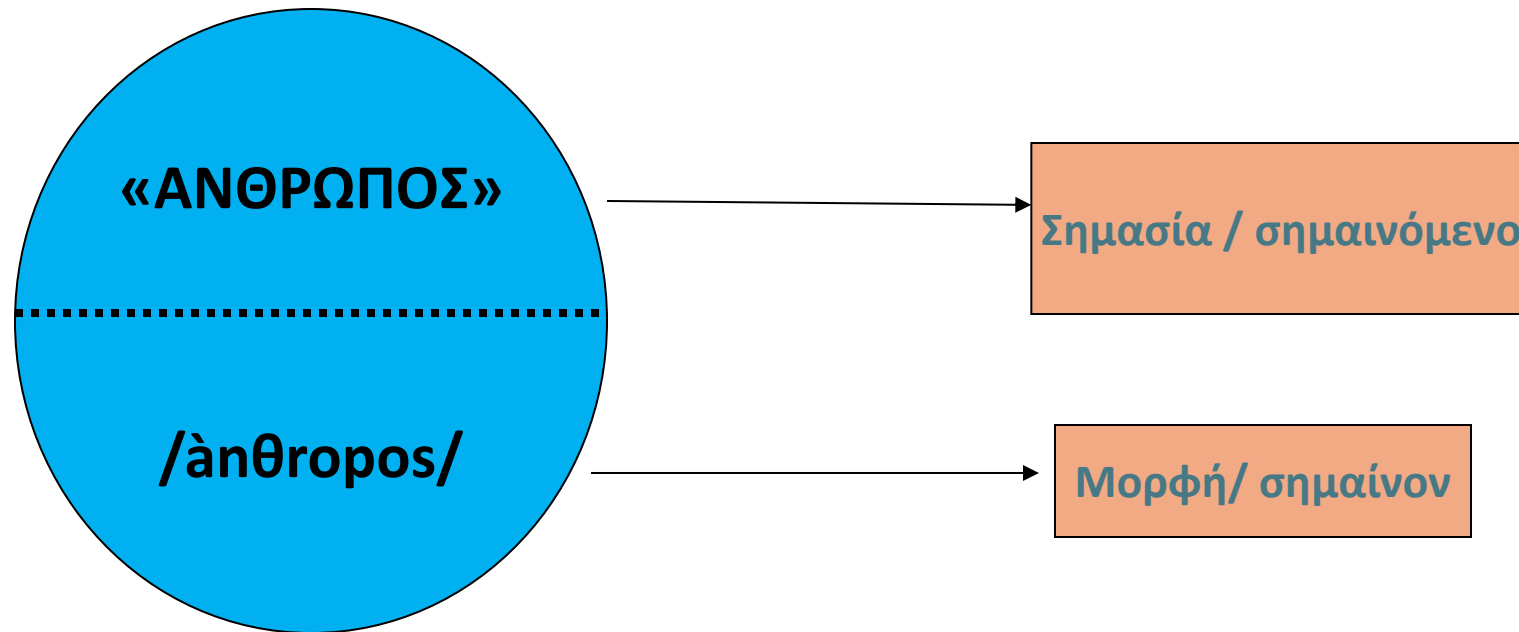

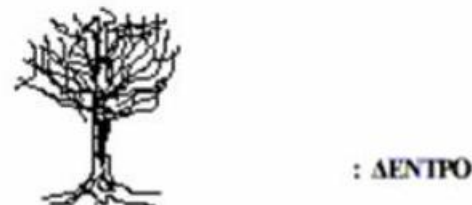
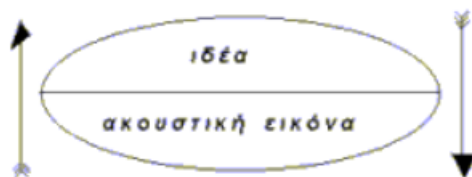
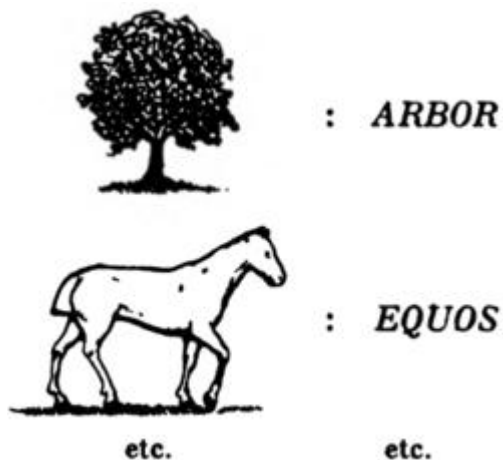
Γλώσσα (langage)

Λόγος/Γλωσσικό σύστημα (langue)

Ομιλία/Γλωσσική πραγμάτωση (parole)

Το γλωσσικό σημείο είναι αυθαίρετος συνδυασμός δύο
εσωτερικών στοιχείων

signifié
(=σημαινόμενο)

signifiant
(=σημαίνον)

σημαίνον μεν είναι την φωνήν, οίον την "Δίων", σημαινόμενον δε αυτό το πράγμα το υπ' αυτής [δηλ. της φωνής] δηλούμενον, και ου (πράγματος) ημείς αντιλαμβανόμεθα τη ημετέρα διανοία, οι δε βάρβαροι ουκ επαΐουσι, καίπερ της φωνής ακούοντες, τυγχάνον δε το εκτός υποκείμενον, ώσπερ Δίων

- Tagalog: «εμείς»

- kita: εγώ + εσύ μόνο

νώ

- tayo: εγώ + εσύ + κάποιος άλλος

ήμεῖς

- kami: εγώ + κάποιος άλλος (όχι εσύ)

ήμεῖς

- arm/hand - χέρι

- finger/toe – δάχτυλο

- neck – λαιμός/σβέρκος

Τι υπάρχει μέσα και τι έξω από τη γλώσσα;

Εσωτερική πλευρά

- Σημασία/ σημαινόμενο
«χέρι»
- Ακουστική εικόνα/ σημαίνον
/xéri/ */xire/, */xréi/
- Οπτικό ίνδαλμα/ οπτική εικόνα
<*χαίρει> <*χέροι>
<χέρι>

Εξωτερική πλευρά

- Αντικείμενο αναφοράς
- Φθόγγοι
{céri}, * {chéri}
- Γράμματα
Χέρι
ΧΕΡΙ
Χέρι
Χέρι

- Συμβατικότητα:
 - σύμβολα: αυθαίρετο γλωσσικού σημείου
 - εικόνες: απεικονιστική σχέση: χειρονομία, μέλισσες, ηχοποίησητα
 - δείκτες: σχέση περίστασης: ανεμοδείκτης, σήματα τροχαίας, δεικτικά στοιχεία

- Μοναδικότητα γλωσσικού σημείου: ετερωνυμία και ετεροηχία
 - ίδιο σημαίνον - διαφορετικό σημαινόμενο: ομοηχία και ετερωνυμία: /lima/, /roka/ (ομόγραφα)
 - ίδιο σημαινόμενο - διαφορετικό σημαίνον: ετεροηχία και ομωνυμία/συνωνυμία: όμορφος – ωραίος, πρόβατο – αρνί
- Φωνήματα/σημαίνον/σημαινόμενο
- Γραμμικότητα

- Διπλή άρθρωση
- Δημιουργικότητα

Ιδιότητες της γλώσσας

- Συμβατικότητα
- Γραμμικότητα
- Διπλή άρθρωση
- Δημιουργικότητα
- Πολυτροπικότητα
- Μεταγλωσσικότητα
- Μεταθετότητα

- Γλωσσική κατάκτηση - εκμάθηση
- Κανόνες
 - οι λέξεις της Ελληνικής δεν τελειώνουν σε $-\phi$ και δεν αρχίζουν από $\nu\kappa-$ ή $\pi\phi-$
 - σε καμία λέξη δεν μπορεί να έχουμε πρώτα το $-\iota\kappa\acute{o}\varsigma$ και μετά το $\pi\alpha\tau\rho-$, $\delta\eta\mu\omicron\sigma\iota\omicron\gamma\rho\alpha\phi-$
 - σε καμία φράση της δεν μπορεί να έχουμε το άρθρο μετά το ουσιαστικό που προσδιορίζει (π.χ. $*\kappa\alpha\rho\acute{\epsilon}\kappa\lambda\alpha\ \eta$)
- Λάθη - Εξαιρέσεις

- Θεωρία συστήματος Saussure:
 - Αρνητικός ορισμός σημείων
 - Valeur: σχέσεις
 - Συνταγματικές – Παραδειγματικές σχέσεις

Επίπεδα της γλώσσας

<i>Γλωσσικά φαινόμενα</i>	<i>Γλωσσικό επίπεδο</i>	<i>Μονάδα</i>
ήχοι	φωνητική	φθόγγος
ακουστική εικόνα	φωνολογία	φώνημα
λέξεις και μέρη τους	μορφολογία	μόρφημα
λέξεις και φράσεις	λεξιλόγιο	λέξημα
φράσεις και προτάσεις	σύνταξη	πρόταση
σημασία	σημασιολογία	
πράξη ομιλίας	πραγματολογία	εκφώνημα
λόγος	κειμενογλωσσολογία	κείμενο